

ResearchGate

IMPACT FACTOR (RESEARCH BIB) – 7,245

VOLUME 7, ISSUE 2, 2024

POLIKLINIK PEDIATRIYA AMALIYOTIDA ALLERGIYA DIAGNOSTIKASI VA UNI DAVOLASH

Baxavadinova Zamira Muxamattairovna

Bolalar kasalliklari propedevtikasi va poliklinik pediatriya kafedrasi katta o'qituvchisi

Annotatsiya

Allergiyalar butun dunyo bo'ylab poliklinika sharoitida pediatrik bemorlarga ta'sir qiladigan muhim sog'liqni saqlash muammosidir. Poliklinik pediatriya amaliyotida allergiyani boshqarish va davolash allergik holatlarning turli ko'rinishlarini har tomonlama tushunishni dalillarga asoslangan aralashuvni va bolalar va o'smirlarning noyob klinik ehtiyojlarini qondiradigan bemorga yo'naltirilgan yondashuvni talab qiladi. Ushbu maqola farmakologik davolash usullari, allergenlardan qochish strategiyalari, immunoterapiya, bemorlarni o'qitish va poliklinika sharoitida optimal yordam ko'rsatishda tibbiyat xodimlarining muhim rolini o'z ichiga olgan holda, pediatriya poliklinikalarida allergiyani davolashning asosiy jihatlarini o'rganishga qaratilgan.

Kalit so'zlar

Allergiya diagnostikasi, davolash, sog'liqni saqlash, poliklinik pediatriya.

Allergiya butun dunyo bo'ylab bolalar qamroviga ta'sir qiluvchi keng tarqalgan va ko'p qirrali sog'liq muammosidir. Poliklinik pediatriya amaliyoti kontekstida allergiya diagnostikasi va davolash allergik holatlarni har tomonlama tushunishni, individual parvarishlash yondashuvlarini va bolalar va o'smirlardagi allergik kasalliklarning turli ko'rinishlarini o'z ichiga olgan ko'p tarmoqli asosni talab qiladi. Ushbu maqola Poliklinik pediatriya amaliyotida allergiya diagnostikasi va davolashdagi yutuqlarni o'rganish, allergik holatlarning murakkabligini, bolalar allergiyasini davolashning rivojlanayotgan manzarasini va allergiya bilan og'rigan yosh bemorlarga optimal yordam ko'rsatishda tibbiyat xodimlarining muhim rolini o'rganishga qaratilgan.

Allergik kasalliklar oziq-ovqat, gulchanglar, chang tashuvchilar, uy hayvonlari junlari va hasharotlar chaqishi kabi atrof-muhitni qo'zg'atuvchi omillarga yuqori sezuvchanlik reaksiyalari natijasida yuzaga keladigan kasalliklar spektrini o'z ichiga oladi. Bu sharoitlar allergik rinit, astma, atopik dermatit, oziq-ovqat allergiyalari va anafilaksi sifatida namoyon bo'lib, butun dunyo bo'ylab bolalar populyatsiyasiga katta yuk olib keladi. Bolalar va o'smirlar orasida allergik kasalliklarning tarqalishi muttasil oshib bormoqda, bu sog'liqni saqlash tizimlari uchun jiddiy muammolarni keltirib chiqarmoqda va diagnostika va davolashda faol va kompleks yondashuvni talab qiladi. Poliklinik pediatriya amaliyoti kontekstida tibbiyat xodimlari turli xil allergik holatlarga duch kelishadi, ularning har biri ehtiyyotkorlik bilan baholash, diagnostika aniqligi va moslashtirilgan davolash strategiyasini talab qiladi. Allergiya kasalliklarining ko'p qirrali tabiatini asosiy immunologik mexanizmlarni, atrof-muhit ta'sirini, genetik moyilliklarni va pediatrik bemorlarda allergyaning noyob klinik ko'rinishini yaxlit tushunishni talab qiladi. Qolaversa, allergyaning bolalarning hayot

ResearchGate

SEMANTIC SCHOLAR

IMPACT FACTOR (RESEARCH BIB) – 7,245

VOLUME 7, ISSUE 2, 2024

sifatiga, o'quv natijalariga va umumiy farovonligiga ta'siri Poliklinik sharoitida allergik kasalliklarni samarali hal qilish zarurligini ta'kidlaydi.

Poliklinik pediatriya amaliyotida allergiya diagnostikasi sohasidagi yutuqlar. Poliklinik sharoitida pediatrik bemorlarda allergiya diagnostikasi klinik baholash, diagnostika testlari va tibbiyot xodimlari, ota-onalar va g'amxo'rlik qiluvchilar o'rtasidagi hamkorlikdagi sa'y-harakatlarni birlashtiradigan tizimli va nozik yondashuvni talab qiladi. Allergiya diagnostikasining rivojlanayotgan manzarasi yangi diagnostika usullarini, standartlashtirilgan test protokollarini va allergiyani baholashning aniqligi va o'ziga xosligini oshirish uchun aniq tibbiyotga ko'proq e'tiborni o'z ichiga olgan sezilarli yutuqlarga guvoh bo'ldi.

Poliklinik pediatriya amaliyoti keng qamrovli baholash va differentials diagnostika o'tkazish uchun bolalar allergistlari, immunologlar va otorinolaringologlarning tajribasini o'z ichiga olgan allergiya diagnostikasi bo'yicha multidisipliner asosdan foydalanadi. Teri prick testlari, maxsus IgE qon testlari va og'iz orqali oziq-ovqat sinovlaridan foydalanish tibbiyot xodimlariga allergenlarni aniqlash, allergik reaktsiyalarning og'irligini tavsiflash va allergiyaga shubha qilingan bolalar uchun potentsial qo'zg'atuvchilarni aniqlash imkonini beradi. Bundan tashqari, komponentlar tomonidan hal qilingan diagnostika va molekulyar allergologiya kabi ilg'or diagnostika vositalari aniq allergen komponentlari, o'zaro ta'sirlari va individual sensibilizatsiya profillari bo'yicha kengaytirilgan tushunchalarni taklif qiladi, diagnostika aniqligini optimallashtiradi va moslashtirilgan davolash strategiyalari haqida ma'lumot beradi. Shu bilan birga, elektron sog'liqni saqlash yozuvlari va raqamli sog'liqni saqlash platformalarining integratsiyasi soddalashtirilgan hujjatlarni, ma'lumotlarni talqin qilishni va tibbiy yordam ko'rsatuvchi provayderlar o'rtasida aloqani osonlashtiradi, bu Poliklinik va ixtisoslashtirilgan sharoitlarda allergiyani samarali tashxislash va yordamni uzlusiz muvofiqlashtirish imkonini beradi. Allergiya diagnostikasi sohasidagi ushbu yutuqlar pediatrik tibbiy yordam ko'rsatuvchi provayderlarga ongli klinik qarorlar qabul qilish, shaxsiylashtirilgan boshqaruva rejalarini tuzish va Poliklinik sharoitida allergik holatlarni samarali hal qilish uchun o'z vaqtida choralar ko'rish imkonini beradi.

Poliklinik pediatriya amaliyotida allergiyani davolash usullaridagi innovatsiyalar. Poliklinik pediatriya amaliyotida allergiyani davolash allergik simptomlarni yumshatish, kuchayishning oldini olish va pediatrik bemorlarning hayot sifatini yaxshilash uchun shaxsiy parvarish, dalillarga asoslangan aralashuvlar va bemorni o'qitish muhimligini ta'kidlaydi. Allergiyani davolash usullarining rivojlanayotgan manzarasi bolalar va o'smirlardagi allergik kasalliklarning turli ko'rinishlari va asosiy mexanizmlarini bartaraf etishga qaratilgan farmakologik terapiya, allergenlardan qochish strategiyalari, immunoterapiya va turmush tarzini o'zgartirishni o'z ichiga oladi. Farmakologik aralashuvlar, shu jumladan antigistaminlar, intranasal kortikosteroidlar, bronxodilatatorlar va anafilaksi uchun epinefrin avtoinjektorlari asosiy toshni tashkil qiladi. Poliklinik sharoitida allergik simptomlarni engillashtiradigan va o'tkir alevlenmelarni boshqaradigan muolajalar.

Antigistaminlarga qo'shimcha ravishda, intranasal kortikosteroidlar bolalarda allergik rinitni davolash uchun asos bo'lib, kuchli yallig'lanishga qarshi ta'sir ko'rsatadi, simptomlarni engillashtiradi

ResearchGate

SEMANTIC SCHOLAR

IMPACT FACTOR (RESEARCH BIB) – 7,245

TOGETHER WE REACH THE GOAL

VOLUME 7, ISSUE 2, 2024

va poliklinika sharoitida bolalar va o'smirlar uchun burun havo oqimini yaxshilaydi. Intranazal kortikosteroidlardan oqilona foydalanish ehtiyyotkorlik bilan titrlash, yoshga mos keladigan formulalar va davolanishga javobni baholash va yuzaga kelishi mumkin bo'lgan nojo'ya ta'sirlarni, shu jumladan mahalliy shilliq qavatning tirnash xususiyati yoki burundan qon ketishini minimallashtirish uchun muntazam kuzatuvni talab qiladi. Bundan tashqari, bronxodilatatorlar, masalan, qisqa ta'sir etuvchi b2-agonistlar va inhalatsiyalangan kortikosteroidlar, bolalar astmasini poliklinika sharoitida davolash rejimining muhim tarkibiy qismlarini tashkil qiladi, bronxokonstriksiyani, nafas yo'llarining yallig'lanishini va yosh bemorlarda jismoniy mashqlar bilan bog'liq simptomlarni yo'naltiradi. Poliklinik pediatriya amaliyotida astma dori-darmonlaridan to'g'ri foydalanish davolash natijalarini optimallashtirish, alevlenmelerin oldini olish va pediatrik bemorlar va ularning oilalari o'rtasida astmani proaktiv boshqarishni rivojlantirish uchun shaxsiylashtirilgan harakat rejalarini, inhaler texnikasi va rioya qilish bo'yicha maslahatlarni o'z ichiga oladi.

Farmakoterapiyadan oqilona foydalanish davolash natijalarini optimallashtirish va yuzaga kelishi mumkin bo'lgan nojo'ya ta'sirlarni minimallashtirish uchun, ayniqsa, ko'plab allergiya yoki komorbid holatlari bo'lgan pediatrik bemorlarda yaqin monitoring, dozani sozlash va qat'iylik bo'yicha maslahatlarni talab qiladi. Bundan tashqari, allergenlardan qochish va atrof-muhitni nazorat qilish amaliyoti bolalar allergiyasini boshqarishda muhim rol o'ynaydi, bu esa ma'lum allergenlarga ta'sir qilishni minimallashtirish, uyda va mакtabda allergenga qarshi choralarini qo'llash va sog'lom turmush tarzini targ'ib qilish uchun tibbiyat xodimlari, ota-onalar va g'amxo'rlik qiluvchilar o'rtasida hamkorlikni talab qiladi. Allergiya bilan og'rigan pediatrik bemorlar uchun ichki va tashqi muhit. Bemorlarni o'qitish va shaxsiylashtirilgan harakat rejalarini Poliklinik sharoitida allergenlardan qochish strategiyalarining ajralmas tarkibiy qismlari bo'lib, oilalarga allergik qo'zg'atuvchilarni samarali tanib olish va ularga javob berishga imkon beradi, shu bilan birga o'z farzandlari uchun qo'llab-quvvatlovchi va xavfsiz muhitni yaratadi. Teri osti va til osti yo'llarini o'z ichiga olgan immunoterapiya bolalar allergiyasini davolashning ilg'or va rivojlanayotgan usuli bo'lib, immun javobni modulyatsiya qilish, o'ziga xos allergenlarga tolerantlikni kuchaytirish va bolalar va o'smirlarda allergik simptomlarning zo'ravonligini kamaytirishga qaratilgan. Allergen immunoterapiyasini Poliklinik pediatriya amaliyotiga integratsiyalashuvi immunoterapiyadan o'tayotgan pediatrik bemorlar uchun xavfsizlik, samaradorlik va barqaror imtiyozlarni ta'minlash uchun keng qamrovli bemorni tanlash, standartlashtirilgan protokollar va yaqin monitoringni talab qiladi. Epikutan immunoterapiya va shaxsiylashtirilgan vaktsinalarni ishlab chiqish kabi yangi yondashuvlarni joriy etish bolalar allergiyalari uchun terapevtik landshaftni kengaytirishda va'da beradi, o'ziga xos klinik profilga ega bo'lgan bemorlar uchun potentsial alternativalarni taklif qiladi, davolash imtiyozlari yoki Poliklinik sharoitida allergiyani boshqarishda qondirilmagan ehtiyojlar. Og'ir allergiyasi va anafilaksi tarixi bo'lgan bolalar uchun epinefrin avtoinjektorlari bilan ta'minlash poliklinika sharoitida allergiyani davolashning muhim jihatni bo'lib, hayot uchun xavfli bo'lgan allergik reaktsiyalarga javoban tezkor va samarali aralashuvning muhimligini ta'kidlaydi. Epinefrin avtoinjektorlarining mavjudligi, keng qamrovli anafilaktik harakatlar rejalarini bilan bir qatorda, pediatrik bemorlarga, ota-onalarga va g'amxo'rlik qiluvchilarga jiddiy allergik reaktsiyalar bilan bog'liq xavflarni tan olish, ularga javob berish va kamaytirish imkonini beradi, shu bilan poliklinika muhitida xavfsizlik va tayyorgarlikni kuchaytiradi.

Teri osti immunoterapiyasi (SCIT) teri ostiga in'ektsiya yo'li bilan allergen ekstraktlarini yuborishni o'z ichiga olgan holda, bolalarda polen, chang oqadilar va uy hayvonlari yunglari kabi atrof-muhit allergenlariga sezgirlikni yo'qotish samaradorligini ko'rsatdi va shu bilan allergik simptomlarni va qutqaruv dorilariga bo'lgan ehtiyojni kamaytiradi. poliklinika sozlamalari. Teri osti immunoterapiyasingin dozasini bosqichma-bosqich oshirish va parvarishlash bosqichlari davolanish natijalarini optimallashtirish va immunoterapiya davomida xavfsizlikni ta'minlash uchun diqqat bilan monitoring qilish, rioya qilishni baholash va pediatrik bemorlar va ularning oilalari bilan yaqin aloqada bo'lishni talab qiladi. Shu bilan birga, sublingual immunoterapiya (SLIT) poliklinika sharoitida allergiya bilan og'rigan bolalar uchun invaziv bo'lмаган va qulay alternativani taklif etadi, bu immunitetga chidamlilikni qo'zg'atish va allergik rinit, allergik astma va allergiya bilan bog'liq allergik simptomlarni yaxshilash uchun allergen ekstraktlarini til ostiga yuborishni talab qiladi. maxsus oziq-ovqat allergenlari. Standartlashtirilgan SLIT protokollarini ishlab chiqish, yoshga mos dozalash rejimlari va bemorlarning keng qamrovli ta'limi sublingual immunoterapiyani poliklinika pediatriya amaliyotiga integratsiyalashuviga yordam beradi, bu bolalar va o'smirlar uchun o'ziga xos klinik profillar, davolash imtiyozlari va qondirilmagan ehtiyojlarga ega bo'lgan qo'shimcha terapevtik imkoniyatni ta'minlaydi. allergiyani boshqarish.

Xulosa qilib aytganda, Poliklinik pediatriya amaliyotida allergiya diagnostikasi va davolash landshafti ilm-fan yutuqlari, klinik tajriba va bemorga yo'naltirilgan parvarish yondashuvlarining dinamik o'zaro ta'siri bilan tavsiflanadi. Ilg'or diagnostika usullari, shaxsiylashtirilgan davolash strategiyalari va bemorlarni o'qitishning faol integratsiyasi Poliklinik sharoitida allergiya bilan kurashish uchun keng qamrovli va samarali asos yaratadi va shu bilan yaxshi natjalarga, hayot sifatini yaxshilashga va pediatrik bemorlarning optimal farovonligiga hissa qo'shadi. Bolalar allergiyasini davolashda innovatsiyalarni o'zlashtirib, ko'p tarmoqli hamkorlikni qo'llab, shaxsiylashtirilgan tibbiyot talabini qo'llab-quvvatlagan holda, Poliklinik pediatriya amaliyoti allergiya bilan og'rigan yosh bemorlarga favqulodda va ta'sirli yordam ko'rsatishga, ularning noyob klinik ehtiyojlarini qondirishga va ularning salomatligi va rivojlanishiga yordam berishga tayyor. Pediatriya poliklinikasida allergiyani davolash ko'p qirrali va bemorga yo'naltirilgan yondashuvni o'z ichiga oladi, u farmakologik aralashuvlar, allergenlardan qochish strategiyalari, immunoterapiya, bemorlarni o'qitish va bolalardagi allergik kasalliklarning turli ko'rinishlarini hal qilish uchun birlgilikda qaror qabul qilishni o'z ichiga oladi. o'smirlar. Dalillarga asoslangan aralashuvlarni qo'llash, hamkorlikni rivojlantirish va pediatrik bemorlarning noyob klinik ehtiyojlarini birinchi o'ringa qo'yish orqali poliklinika tibbiy yordam ko'rsatuvchi provayderlar allergiya bilan og'rigan yosh bolalarga kerakli va ta'sirli yordam ko'rsatishga, ularning sog'lig'ini, chidamliligin va optimal hayot sifatini yaxshilashga yordam beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Rajabturdieva, Y. O. (2023). BOLALARDA DORI ALLERGIYASI KECHISHINING KLINIK VA IMMUNOLOGIK XUSUSIYATLARI. AMALIY VA TIBBIYOT FANLARI ILMIY JURNALI, 2(4), 96-98.

ResearchGate

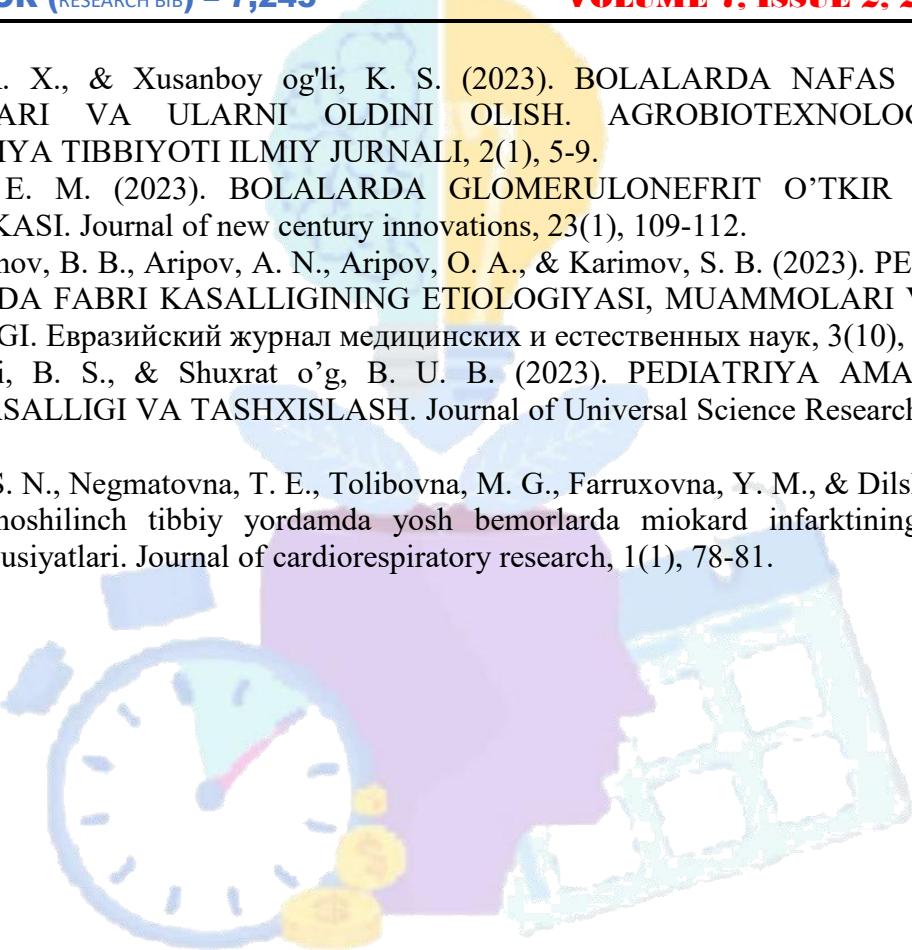
SEMANTIC SCHOLAR

IMPACT FACTOR (RESEARCH BIB) – 7,245

VOLUME 7, ISSUE 2, 2024

2. Soliyevich, K. X., & Xusanboy og'li, K. S. (2023). BOLALARDA NAFAS YO'LLARI KASALLIKLARI VA ULARNI OLDINI OLISH. AGROBIOTEXNOLOGIYA VA VETERINARIYA TIBBIYOTI ILMUY JURNALI, 2(1), 5-9.
3. O'ktamovna, E. M. (2023). BOLALARDA GLOMERULONEFRIT O'TKIR KECHUVI, DIAGNOSTIKASI. Journal of new century innovations, 23(1), 109-112.
4. Muhammadjonov, B. B., Aripov, A. N., Aripov, O. A., & Karimov, S. B. (2023). PEDIATRIYA AMALIYOTIDA FABRI KASALLIGINING ETIOLOGIYASI, MUAMMOLARI VA UNING DOLZARBLIGI. Евразийский журнал медицинских и естественных наук, 3(10), 35-43.
5. Shuxrat o'g'li, B. S., & Shuxrat o'g', B. U. B. (2023). PEDIATRIYA AMALIYOTIDA PSORIAZ KASALLIGI VA TASHXISLASH. Journal of Universal Science Research, 1(4), 249-257.
6. Alisherovna, S. N., Negmatovna, T. E., Tolibovna, M. G., Farruxovna, Y. M., & Dilshodovna, B. S. (2021). Shoshilinch tibbiy yordamda yosh bemorlarda miokard infarktining klinik va diagnostik xususiyatlari. Journal of cardiorespiratory research, 1(1), 78-81.

WORDLY KNOWLEDGE